

Tvist om kreaturens antal i Röddinge n. och Wansta s. vång.

Utdrag af domboken, hållen vid Färs

Härads Lagtima sommar-ting uti

Sjöbo, den 26te Maji 1796.

Nr 67

Uti till Tings Rätten stäld skrift, anhålla Anders Nilsson och Ola Andersson, å egna och ^{de} öfrige Wanstads Byemäns Wagnar, at sedan genom nu förewist Nämдемanna Taxering af den 24de dennes, behörigen utrönt blifwit, huru många kreatur, å Röddinge Bys intill Wanstads Sädre och i öppet fälads lag liggande Norra- Wång, kunna öfwer Sommaren på Gräs-bete födas, det Tings-Rätten wille med likhet af sitt redan under den 17de october 1761 tagne beslut, som wid fem dalers Srmts wite förbjuder Lassaröd, Rudetorp, Tiörneröd, Davdstorp och Lilla Lassaröd, insläppa i samma fäladslag större antal Kreatur, än då ingifne Nämдемanna Taxeringen innehölle, äfwem stadga ett wite för Röddinge By, at icke öfwerskrida förstberörde nu åberopade Taxering, hwilken efter upläsandet war ord ifrån ord så lydande:

Till följje af Häradshöfdingen Högädle Herr Åke Ingmans under den 20de sistlidne meddelta förordnanden instälte sig under- teknade Nämde män, på wederbörlig ammodan, af samtelige Jord- ägare och hemmansbrukare i Wanstad, å Röddinge Bys norra Wång, hwilken gränslar till Wanstads in-äggor, eller thenna Byens Södre wång, sat dermed är öppen och i ett fäladslag, för at syna och thereafter Taxera huru många kreatur Röddinge By kan och bör hafwa på Gräsbete.

Wid nogaste efterseende och sedan Rågängen af största delen närwarande åboar från Röddinge, under biträde af gamle männen Jöns Larsson och Måns Andersson därstädes blifwät upwist, emellan Högestads frällse å ena, samt Ekeröds frälse med Prästegården och klockarebolet å andra sidan, samt Syne och Taxeringsmännen at å berörde Röddinge-Bys norra-wång å det högsta tagit, fölljande kreatur, endat^s kunna njuta Gräs-bete öfwer Sommartiden, nemligen:

lo Å den del af Åker och Ång-marck som lyder till Högestads^a frällse Bönder påsättes Etthundrade Tolf stycken fullvuxne

3715

häst eller få-kreatur.

2do Å den andra delen eller Ekeröds, jämte Prästegården och Klockare

Klockare bolets ägor, likaledes Sjuttio åtta fullvuxna häste
eller få kreatur, -

Härwid observeras:

Att twenne andra års föhl räknas emot en full-wuxen häst, twän-
ne ung-nöt emot en oxe eller ko, fyra stycken får emot ett
full-wuxet häst-eller få-kreatur och fyra stycken Swin likaledes.

Att sålunda som förestår wara synat och derefter rätteligen
Taxerat; det intyga

Wanstad den 24 Maji 1796

Lars Olufsson

Hans Olufsson

Hwarjämte bifogades förberörde Tings Räädens förbuds
utslag den 17 october 1761, får en del af Fäladslags delägarna,
at hafwa på gräsbete flera Kreatur än uprättade Taxeringen
uptagit. -

Tings Rätten pröfwade rättwist, at, i anledning här af,

3715

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

på lika sätt stadga att wite af En Riksd. 32/~~3~~för then eller the
af Röddinge Bys Invånare, som Wanstads By till skada och för-
fång utö Gräsbetet, insläpper å förberörde Byars i öppet fälads-
lag liggande wångar, flere kreatur å Betet öfwer Sommaren, än
nu genom uprättade Nämдемanna Taxeringen wordet utstakat^{d/};
Börandes likwäl thetta förbud hwart tredje År å Röddinge sockens
Kyrkwall kundgöras och bewis theröfwer tagas, så wida thet till
efterlefnad tjena skall. ut supra

På Härads Rättens wägnar

Efter förordnande

Å. Ingman

3715

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

den å andra sidan stående fridlysning å-räss på rödinge
Kyrcke wal upläst ord I från ord söndagen den 5 Juni 1796
Intygar Jöns B-erggren så som siungare för för samlingen.

År 1808 Den 1 P.Trint. är förestående upläsit för Röddinge
Byemän in Tygar L.P,Brunström.

3715

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Utdrag af Protocollet, hållet uti
Kongl. Majts och Riksens Götha Hof
Rätt i Jönköping den 3dje october
1796.

Kongl. Hofrätten lät sig förekomma the beswär, Öfwerste Liet
Lieutnanten och Riddaren Wälborne Carl Rosencrantz theröfwer anför
anfördt, at Färs Härads ~~rätt~~ tings rätt, uppå Anders Nilssons
och Ola Anderssons å egna och de öfrige Wanstads Byemäns wagnar
gjorde anhållan, at sedan genom twänne Nämndemäns Taxering
af den 24de sistledne Maji skall utrönt blifwit, huru många
Boskaps Creatur å Röddinge Bys Norra wång, som ligger i öppet
Fälads Lag med Wanstads Bys Södre Wång, kunna öfwer Sommaren
på gräsbete födast. Tings Rätten wille i jämlikhet med sitt Be-
slut den 17 October 1761, som wid Fem daler Srmts wite förbju-
der Lassaröd, Kluddetorp, Tjörneröd, Davidstorp och Lilla
Lassaröd, insläppa i samma Fälads Lag större antal kreatur,
än den då ingifna Nämndemäns Taxeringen innehöllo, äfwen

utsätta ett wite för Röddinge By, at icke öfwerskrida först-
berörde nu åberopade Taxering, genom utslag den 26 sistledne
Maji, stadgadt att wite af En Rdr 32 skr för then eller them
af Röddinge By^{Intrånare, som Wanstads By till skada} till och förfång uti gräsbetet, insläppa å be-
rörde Byars i öppet fälads lag liggande wångar, flera kreatur
i Bete öfwer Somaaren, än genom Nämndemanna Taxeringen af den
24 sistledne Maji ^{u-}stakat är; dock borde samma förbud hwart
tredje år, å Röddinge Sochns Kyrkjo wall kunggöras så wida
det till efterlefnad tjena skulle, däruti klaganden, såsom
ohörd ^{-an}dömd ~~lik~~, ändring söker; Hwaröfver Wanstads Bys samteli-
ge Jordägare och åboar hörde blifwit och sig förklarar, som
handlingen utwisar.

Utslag.

till ändrings Winnande i det öfwerklagade utslaget, har
öfwerstelöjtnanten och Riddaren Rosencranrz andragit: at samma
Beslut skall grunda sig på twänne nämndemäns efter Wanstads
Byemäns begjåran utan Öfwerstelöjtnantens wettenskap, på Röd-
dinge Bys ägor förrättad Syn och efter godtycko hållen Taxering

Lagl.
men at Tings Rätten Lagl. infortrat Röddinge Bys Jordägares
yttrande öfwer denna Nämndemanna Förrättning, skulle ett
helt annat förhållande blifwit updragat; åberopandes klagan-
den äfwen en stadfästad Geometrisk Charta, i anseende till
then wängen eller gjärdet, som under thet klaganden tillhö-
riga Säteri Ekerö skall höra; hwaraf med thet mera klaganden
i Beswäsen anfördt, domstolen skulle klarligen hafwa funnit,
at nämndemännen, såsom okunniga i Lantmäteri wettenskapen
och blottstälde för brist på nödige uplysningar, såg ganska
mycket skäl misstagit uti beräkningen af kreaturens antal å
gräsbetet, Jordägarne emellan, hwarföre klaganden förmenar att
Härads Rätten ej skall bordt utan någon föregången pröfning
stadfästa en så ~~förrättad~~ beskaffad förrättning och utsätta wite
för dem, som densamma ej efterlefwa; anhållandes, at som genom
^{en}~~en~~ sådan domstolens åtgjörd klagandens wälfångna ägendom skall
blifwit, herom ohördan, till nyttjande qwarsatt; det öfwerkla-
gade utslaget måtte till all sin wärkan uphäfwas.

3715

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hwilket, med hwad theremot å Wanstads Byemäns sida förklaradt är, Kongl, Hofrätten behörigen öfwerwägat, och aldenstund ofwänberörd öfwer mulbetet i Röddinge Bys norra wång, den 24 sistledne Maji förrättade nämndemanna Taxering, icke innehåller, att alla, utan allenast att största delen af Röddinge Bys Jordägare warit ^{Härwid} närwarande, hwaribland klaganden likwäl icke nämnes, och Wanstad Byemän, i sin afgifne Förklaring icke bestridt, thet klaganden wid samma förrättning warit frånwarande, ej heller bewist, thet han thärom förut behörigen kundgjord blifwit: ~~XXXX~~ För den skull och emedan Tings Rätten, utan att höra klaganden, hwars rätt härwid warit rörd, thet öfwerklagade utslaget meddelat ty pröfwar kongl. Hofrätten rättwist, till följe af XXV Cap. 22 och 22 §§ Rätteggs Bl samt X Cap 2 § Jorde Bl, att med uphäfwande af tings Rättens Utskag, hwad klaganden angår, sättja saken i thet stånd then

Fortsättning sakens byrå.